
THE
LAST STEP

IKALAWANG BAHAGI

BUNGAD 9

Ang Huling Hakbang

Bilang mga bata, naniniwala tayong doon nagtatapos ang mundo kung saan nagtatapos ang ating tingin.

Ang burol sa kabila ng bayan.

Ang kalye sa kabila ng kapitbahayan.

Ang abot-tanaw sa kabila ng dagat.

Iniisip nating tumutugma ang hangganan sa ating nalalaman.

Pagkatapos, lumalaki tayo.

At natutuklasan nating ang pinakamahahalagang hangganan ay hindi heograpikal.

Panloob ang mga ito.

Sa loob ng maraming taon, inisip ko ang aking buhay bilang isang hanay ng mga teritoryong maaaring maabot.

Isang trabaho.

Isang posisyon.

Isang layunin.

Isang proyekto.

Sa tuwing naaabot ko ang isang layunin, lumilitaw ang isa pa.

Sa tuwing tumatawid ako sa isang hangganan, may natatagpuan akong bago.

Noong una, nakasasabik ito.

Tila isa itong anyo ng pag-unlad.

Pagkatapos, nagsimula akong may mapansin.

Hindi ang mga milestone ang bumago sa akin.

Ang mga pagtawid.

Ang sandaling iniwan ko ang pamilyar na lupa at tumapak sa isang bagay na hindi ko na kontrolado.

Doon nangyari ang mahahalagang bagay.

Palaging doon.

Hindi kailanman sa kaligtasan.

Palaging nasa hangganan.

Isang natatanging lugar ang hangganan.

Hindi ito kabilang sa nakaraan.

Hindi ito kabilang sa hinaharap.

Isa itong manipis na linya kung saan nagtatapos ang mga katiyakan at nagsisimula ang mga posibilidad.

Kaya’t nakakatakot ito.

At kaya’t mahalaga ito.

Maraming hangganan na ang tinawid ko sa aking buhay.

Ang ilan ay propesyonal.

Ang ilan ay personal.

Ang ilan ay hindi nakikita ng sinuman maliban sa akin.

Ang araw na iniwan ko ang isang ligtas na kalagayan.

Ang araw na tinanggap ko ang isang mas malaking responsibilidad.

Ang araw na binago ng isang karamdaman ang kahulugan ng panahon.

Ang araw na binago ng isang pagkawala ang kahulugan ng pag-ibig.

Sa bawat pagkakataon, iisa ang mekanismo.

Una, ang takot.

Pagkatapos, ang pagdududa.

Pagkatapos, ang hakbang.

Sa wakas, ang pagtuklas.

Sa paglipas ng mga taon, natutunan kong halos lahat ng mahahalagang bagay ay nabubuhay sa kabila ng hangganan.

Nabubuhay ang pag-ibig sa kabila ng hangganan ng kontrol.

Nabubuhay ang tiwala sa kabila ng hangganan ng takot.

Nabubuhay ang paglago sa kabila ng hangganan ng ugali.

Nabubuhay ang kalayaan sa kabila ng hangganan ng kaligtasan.

At nabubuhay ang kahulugan sa kabila ng hangganan ng ego.

Hindi ito nangangahulugang komportable ang hangganan.

Hindi ito kailanman komportable.

Walang tunay na tumatawid sa isang panloob na hangganan nang walang binabayaran.

Kailangang iwan ang mga paniniwala.

Mga ugali.

Mga pagkakakilanlan.

Mga lipas na bersyon ng sarili.

Bawat pagbabago ay nangangailangan ng pagbitaw.

At bawat pagbitaw ay nagdudulot ng isang uri ng sakit.

Kaya't maraming taong mas gustong manatili.

Hindi dahil mahina sila.

Kundi dahil naiintindihan nila ang presyo.

Ang problema, may presyo rin ang pananatili.

Isang presyong hindi gaanong nakikita.

Ngunit totoo.

Ang presyo ng napalampas na posibilidad.

Ng buhay na hindi naisabuhay.

Ng tanong na walang sagot.

Kung minsan, naitanong ko sa sarili kung ano kaya ang nangyari kung mas madalas kong piniling mag-ingat.

Malamang na mas kaunti sana ang naging pagkakamali ko.

Mas kaunti sana ang naging pagdurusa ko.

Mas kaunti sana ang mga panganib na sinuong ko.

Ngunit naging ibang tao sana ako.

Marahil mas protektado.

Tiyak na hindi gaanong buo.

Sapagkat sa bawat pagtawid natin sa isang hangganan, sa wakas ay ipinapakita sa atin ang isang bahagi ng realidad.

Hindi bago nito.

Hindi pagkatapos nito.

Sa mismong pagtawid lamang.

Ito ang dahilan kung bakit walang aklat na makapapalit sa isang karanasan.

Walang payong makapapalit sa isang pagpili.

Walang teoryang makapapalit sa isang buhay na naisabuhay.

Maaari tayong maghanda.

Maaari tayong mag-aral.

Maaari tayong makinig.

Ngunit laging sa atin nakaatang ang pagtawid.

At isa itong pagtawid na ginagawa nang mag-isa.

Maaari kang samahan ng mga tao hanggang sa gilid.

Maaari nilang palakasin ang loob mo.

Maaari ka nilang suportahan.

Maaari ka nilang mahalin.

Ngunit ang huling hakbang ay laging pag-aari ng gumagawa nito.

Sa paglipas ng panahon, nagsimula akong tingnan ang hangganan hindi bilang balakid kundi bilang paanyaya.

Isang paanyayang lumabas sa dati ko nang nalalaman.

Na huminto sa pagtukoy sa sarili sa pamamagitan ng mga nagawa ko.

Na magbigay-daan sa maaari ko pang maging.

Binago ng kamalayang ito ang ugnayan ko sa hinaharap.

Tumigil akong ituring itong isang destinasyon.

Sinimulan kong ituring itong isang teritoryo ng paggalugad.

Hindi ko kailangang kontrolin ito.

Kailangan ko itong tawirin.

Napakalaking pagkakaiba nito.

Sapagkat lumilikha ng tensiyon ang kontrol.

Lumilikha ng pagkamausisa ang paggalugad.

At ang pagkamausisa ay isa sa mga pinakaeleganteng anyo ng tapang.

Sa paglingon ngayon, hindi ko naaalala ang lahat ng resulta.

Hindi ko naaalala ang lahat ng numero.

Hindi ko naaalala ang lahat ng tagumpay.

Ang naaalala ko naman ay ang mga hangganan.

Ang mga sandaling maaari sana akong bumalik at hindi ko ginawa.

Ang mga sandaling maaari ko sanang isara ang pinto at binuksan ko ito.

Ang mga sandaling maaari ko sanang piliin ang kaligtasan at pinili ko ang posibilidad.

Hindi laging naging maayos.

May mga pagkakataong nagkamali ako.

May mga pagkakataong nagbayad ako ng mataas na presyo.

Ngunit sa bawat pagkakataon, may natutunan akong hindi ko sana natutunan kung nanatili lamang akong nakatigil.

At ito ang mahalaga.

Sa katapusan ng buhay, hindi lamang ang ating mga naitayo ang nagtatakda kung sino tayo.

Itinatakda rin ito ng mga hangganang nagkaroon tayo ng tapang na tawirin.

Sapagkat bawat tao ay may taglay na hangganan.

Isang di-nakikitang linya na sa kabila nito nagsisimula ang susunod na bersyon ng sarili.

Pinagmamasdan ito ng karamihan mula sa malayo.

Ang ilan ay lumalapit.

Iilan ang tumatawid dito.

Hindi ko alam kung naging matapang ako.

Ang alam ko lamang, sa tuwing dinadala ako ng buhay sa harap ng isang hangganan, sinikap kong huwag umatras.

Sapagkat doon lumalaki ang mundo.

Doon nagiging mas totoo ang tao.

Doon nagpapatuloy ang kuwento.

Sa kabila ng hangganan.